

Fik du Privatpakker hjemmefra? *Nej* Hvormange? *1*
 Fik du Røde Kors Madpakker? *Ja* Hvormange? *1*
 Udliveredes Røde Kors-Pakkerne: uanset/aanset/uden Kasse/de enkelte Dele splittet? *uanset*
 Hvor meget maatte du aflevere for at faa Røde Kors-pakkerne? *intet*
 Hvorledes fik du den opbevaret? *i Børstebur* Hvor meget blev der stjålet af den? *en hel*
 Hvor lang Tid gik du længst uden Røde Kors-Pakker? *-*
 Hvornaar ca.? *-*

IX. Forskelligt

Har du overværet Henrettelser? *ikke ikke* Var du beordret til det? *Nej*
 Hvem foretog dem? *-* Hvornaar? *-*
 Hvorledes? *hængning* Hvor? *Neimungamme, syd i Overgangs-*
 Hvilke Straffemetoder har du set? *Oppl*
 Har du været i Straffekompani? *Nej* Har du haft særlig Arrestform? *Nej*
 Har du foretaget Flugtforsøg? *Nej, især med det for, man havde per.*
 Bemærkede du kolde Fødder i 1945 hos SS? *-* Overfangerne? *-*
 Vogterne? *-* Den civile Befolkning? *-*

Var du paa Revier? *Ja* Hvor? *Neimungamme* Hvornaar? *November 1944*
 Hvorlange? *c 10 Dage*
 Har du været paa Schonungsblock (Skaningsblok)? *Nej Ja*
 Hvor? *Leppin* Hvornaar? *December 1944* Hvorlange? *c 10 Dage*
 Har du haft Schonungsarbeid? *Ja* Hvor? *Leppin*
 Hvornaar? *December 1944* Hvorlange? *c 1 Uge* Hvilket? *hængning, og Kugler
 & Bøer.*
 Yderligere Bemærkninger eller særlige Oplevelser: *-*

X. Hjemrejsen

Hvornaar kom du til Danmark? *17 December 44* Hvortra i Tyskland? *Neimungamme.*
 Du bedes paa et vedlagt Ark fortælle om Hjemrejsen:

SPØRGESKEMA

til den danske Konzentrationslejrhvidbog

Vi beder dig besvare dette Skema saa nøjagtigt som muligt. Det kan besvares med eet eller faa Ord til hvert Spørgsmaal. Der er ogsaa Plads til længere Forklaringer. Hvor du ikke er sikker, sæt da et ? efter dit Svar.

Axel Ravnbo 11

Efternavn: *Rambøll* Fornavn: *Axel J.*
 Erhverv eller Stilling ved Arrestationen: *Stadsingeniør*
 Fødselsaar og Dato: *1882 - 23/10* Nuv. Adresse: *Thorvaldsensgade 34, København*
 Arten af evt. illegalt Arbejde: *Vekeindsamling, og Salohjælpsarbejde*
 Den tyske Sigtelse lød paa: *Ophovning af Vecken*
 Foreligger der Tilstaaelse? *Nej* Foreligger der Dom? *Nej*
 Dommen lød paa? *-*

Tysk Lejr eller Tugthus.	Fanger.	Fra (Dato)	til (Dato)
<i>Neimungamme</i>	<i>60818²</i>	<i>20/10-44</i>	<i>10/11-44</i>
<i>Heppen (Voguen)</i>	<i>77.</i>	<i>16/12-44</i>	<i>13/12-44</i>
<i>Neimungamme - Bivoks</i>		<i>14/12-44</i>	<i>19/12-44</i>

I. Transporten

Fra din første Hovedlejr til første Udekommmando, og hvis du ikke har været paa Udekommmando, din Transport fra Danmark til Tyskland.

Transport hvorfra? *Neimungamme* Hvertil? *Heppen* Hvorlænge? *e i Døgn*
 Angiv Dato og evt. Klokketiet for Afgang og Ankomst: *-*
 Kan du angive Ruten? *i alt Bøld om Hamborg, og Bremen*
 Transportmiddel: Kresturvogn/Personvogn/Bil/Skib — aaben/lukket. *Personvogn*
 Hvormange i hver Vogn? *-* Var der Halm, Tæpper el. lign.? *Nej*
 Fik du Forplejning med paa Turen: Brød — Margarine — Paalæg? *Brød - Margarine - Bølle (meget lidt vand)*
 Hvor meget? *lidt et Par Dage* Var der Bevogtningsmandskab i Vognen? *Ja*
 Fik du noget at drikke? *Nej* I tilstrækkeligt Omfang? *-*
 Hvorledes forrettede du Nødtjært? *-*
 Blev du bestjaalet? *Nej* Af hvem? *-*
 Var du ude for Luftangreb? *-* Eller Luftalarm? *-*
 Blev du i Vognen? *-* Var den laaset? *-*

Hvor var Bevogtningsmandskabet? *i Vognen* Var der dræbte eller saarede? *Nej*
 Var der Flugtforsøg? *Nej* Forekom der Mishandlinger? *Nej*
 Hvordan? *-*
 Yderligere Bemærkninger til Transporten og evt. Beskrivelser af særlige Oplevelser:

II. Ankomsten

Til første Lejr eller Fængsel fra Danmark:
 Hvilket? *Neimungamme* Hvornaar? *20/10-44*
 Havde du Kuffert med Tøj med fra Danmark? *Ja* Hvad beholdt du af dine Ejendele efter Ankomsten?
Grønlænge og "Vejledningsmidler".
 Blev du klippet skallet? *Ja* Blev du barberet paa Kroppen? *Ja*
 Hvor ofte har du faaet Autobahn? *0* Har du været klippet paa anden Maade? *Ja*
 Hvorledes? *Skallet* Hvornaar fik du Lov til at lade Haaret vokse? *-*
 Yderligere Bemærkninger om Ankomsten og særlige Oplevelser:

III. Daglige Forhold

Hvis du har været paa Udekommmando: Beskriv den, du har været længst i.
 Lejrens Navn: *Heppen* Hvad havde du paa af Tøj og Fodtøj om Dagen? *Krydderuldet
Smyddetøj - Grafskjort*
 Hvorledes saa det ud (helt, stort el. smaat, rent, Foer, Knapper o.s.v.)?
saaet ud: uden de nødvendige, indt Kvederløj eller Skimper
 Hvor tit fik du andet Tøj udleveret (evt. omtrentlige Datoer)? *indt (is om en kin el. det.)*
 Og hvad? *-*
 Var der Anledning til at vaske eller faa vasket Tøj? *Der var indt et vaske*
 Organiserede du mere Tøj? *Nej* Og hvad?
 Blev Tøjet stjaalet fra dig? *-* Hvad?
 Hvor ofte?
 Fodtøjets Art: *porøse forholdsvis, de
forholdsvis fiddal endog havde
iddet forlængere, var is ikke
künde gaa* Fodtøjets Forfatning: *laadt*

Nævn dine personlige Ejendele (Tandbørste, Sæbe, Lommestørklæde, WC-Papir o.s.v., evt. hvor længe du havde dem):

Gandtørnde, Sæbe, Børstemechine m.m. - blev hurtigt stjålet allesteds i Kæmpehuset

Blev du bestjalet for andet end Tøj? Hvad?

Hvor ofte og hvor blev du bestjalet (Transporter, Natten m. m.): ved enhver Lejlighed

Af hvem (Overfanger, Modfanger, SS): Overfanger, Polakker

Organiserede du dig Nødvendighedsartikler? Hv. Hvilke?

Hvad gav du for dem?

Hvorledes var Mulighederne for personlig Vask? Vandforsyningen fik ingen ikke

Og med hvilke Midler?

Den daglige Koste Art og Mængde: Kogten: 2 Skiver hvid Brød, hovedsagelig Levert og Smør

Uden: 1 Skål Røgetøst (uden Salt)

Hvorledes foregik Spisningen og hvor? i Barakkerne eller på Loft

Og hvornaar paa Dagen? Kogten og Uden

Hvilke Spisegrejer havde du? ingen

Var de fælles med andre?

Organiserede du Mad ud over normal Tildeling? Lidt

Blev de regelmæssigt vaskede?

Hvad og hvor meget? Karstoffer

Hvad var Priserne? næppe stjålet

Hvorledes var Toiletterne? hygiejnelige

Hvor mange Appeller havde du daglig? 2

Hvornaar paa Dagen? Kogten og Uden på Dagen

Hvor længe varede de normalt? 1/2 Time

Og den længste? 2-3 Timer

Hvor mange Gange var du i Beskyttelsesrum om Dagen?

færdiges ikke

Om Natten?

Hvorledes var Beskyttelsesrummet indrettet og hvor? - 3 Kæmpehusene minde kaldte.

Hvor mange tror du, I var der? - som mange, var kindt stes

Hvor meget Plads ca. til hver (var der Plads til at bevæge sig, kunde du hvile dig)? - ingen hvile

Blev du mishandlet paa Vej til/i Beskyttelsesrummet? - her blev skadet for ved alle Dine.

Hvorledes?

Af hvem? Overfanger

Blev du mishandlet i Lejren? Nej

Hvorfor?

Hvorledes?

Af hvem?

Hvor ofte var der Razziaer? ved alle Og efter hvad? efter alt af krigsbehold.

Hvornaar og hvorledes foregik de? naar vi var paa Rejse.

Hvordan var Sengstederne (paa Gulv eller i Etagesenge)? Lidt smalt, uden paa gulvet og ingen Tæpper

Omtrentlig Bredder og Længde: - Hvor mange Etager? -

Hvor mange sov I i hver Seng normalt? - Og højst? -

Omtrentlig Afstand mellem Sengene: - Tæpperes Art og Antal: -0

Underlaget paa Sovestedet: Gulv Hvad havde du paa om Natten? et bestemt Sæbe

Var der Paabud om, hvad du maatte have paa? Nej Hvor mange sov der omtrent i dette Lokale? et Par hundrede

Hvordan var Luften i Lokalet: god - varm/kold - trykkende/Gennemtræk?

Hvor havde du Tøj og Ejendele om Natten? Maatte have alt paa sig, ellers forsvandt det.

Normal Sovetid: kun mellem 10 og 12

Hvorfor blev Sovnen afbrudt (Luftalarm, Vandledning, Uro, Razzia, Appel o. s. v.)?

Yderligere Bemærkninger eller særlige Oplevelser i Lejren: Ingenting, kun jagt og mere spjældt stes og hørte mange vildt og 1/2 søg. De var ved kogten appellen faldt og led naar kogte, var et kære fupst stes.

IV. Adspredelser

Beskriv den Lejr, du har været længst i, men har du særlige interessante Ting fra en anden Lejr, saa fortæl det, men med Angivelse af fra hvilken Lejr.

Fik du noget for dit Arbejde (Lejrpenge, Cigaretter el. a.): Nej

Hvor meget? - Hvor ofte? -

Kunde du bruge Pengene (Kantine el. a.): - Hvad kunde du købe der? -

Opgiv Priser paa forskellige Ting:

Var der Bordel med Adgang for Danskere? Nej Var der Bibliotek med Adgang for Danskere? Nej

Var der anden Underholdning (Koncert, Sport el. a.):

I Kæmpehuset var et Fangeorkester, der hver Dag spillede. Alle Kæmpehusets

Var du til Gudstjeneste? Nej Legalt/illegalt? -

Havde du nogen Sine Mulighed for at være alene? Nej -

Yderligere Bemærkninger angaaende Adspredelser:

V. Arbejdet

Arbejdssted (Firmanavn Kommandonavn etc.)	Østskovværket	Østlegøse			
Fra hvilken Lejr gik du til dette Arbejde?	Niisingammen	Keppen			
Arbejdede du inde eller i fri Luft?	Is luft	Is luft			
Arbejdets Art (v. Maskine, Jordarb. el. a.)	Jordarb.	Jordarb.			
Var du faglært i Arbejdet?	Nej	Nej			
Arbejdsdagens normale Længde.	12 Tim.	12 Tim.			
Hvor lang Tid tog Transporten fra Lejr til Arbejdsstedet?	ikke inde	12.			
Transportmiddel.	Trag	Trag, gælder			
Fik du ekstra Kost paa Arbejdsstedet?	Ja	Nej			
Kom du i Dækning under Luftalarm?	Nej	Nej			
Hvor mange Luftalarm-er omtrent paa en Arbejdsdag?	1	ingen			
Var du udsat for direkte Luftangreb?	Nej	-			

Beskriv et af ovennævnte Arbejdssteder (evt. flere paa vedlagte Ark) efter følgende Spørgsmaal: Arbejdsstedets Navn:

Var Arbejdet udmattende for dig? *Ja*   Havde du Mulighed for at drive? *Ja*

Blev du mishandlet paa Arbejdsstedet? *Nej*   Af hvem? -

Paa hvilken Maade? -

Hvem kontrollerede, at du arbejdede (Overfanger, SS, Soldater el. a.)? *Overfanger, SS. 5 kvadrante Østskovværket*

Havde du uden for Lejren Forbindelse med civile Tyskere? *Nej*

Hvordan betragtede og behandlede de dig? -

Havde du særligt Arbejde i eller uden for Lejren (Køkken, Revier, Skrivestue el. a.): *Keppen til sidst, da jeg ikke*

Hvordan fik du det? *Veltiltalt fra mine mande, der var skadede, kunne gøre, Redningsarbejde*

Yderligere Oplysninger om dit Arbejde eller særlige Bemærkninger:

VI. Arbejdet Søn- og Helligdage

Besvar om muligt fra forskellige Lejre.

Var du paa dit daglige Arbejde? *Ja*

Hvis ikke, hvad blev du saa sat til? -

Var der Forskel paa Arbejdstid Søndag og Hverdag? *Nej*

Hvorledes laa din Arbejdstid i Juledagene? -

Hvorledes laa din Arbejdstid i Paasken? -

Havde I Fridage? *Nej*

Hvornaar? -

Yderligere Bemærkninger om Søn- og Helligdage og særlige Oplevelser: -

VII. Gensidigt Forhold

Du maa selv om fra hvilken Lejr, du besvarer følgende Spørgsmaal, men angiv hvilken: *Keppen*

Havde du i Kraft af dit Arbejde særlig Kontakt med SS? *Nej*

Hvorledes var Forholdet til Overfangerne? *ikke særlig godt.*

Hvorledes var Forholdet til de andre Nationer? *godt til Hollænderne, de havde lidt Bedøvelse, men de var*

Hvorledes var Forholdet mellem de politiske og ikke politiske? *ikke inde om Forhold*

Hvilke Nationaliteter oplevede du som Overfanger? *Tyskere*

Hvorledes var Forholdet til dem? *kedeligt*

Var der nogen illegal Organisation blandt Fangerne? *uden ingen*

Kendte du den dernede? -

Hvad lavede den? -

Hvorledes fulgte du i Lejren eller Fængslet Krigens Gang (Avis (hvilke) Radio, Rygter, o.s.v.)? *Rygter*

VIII. Forbindelse hjem

Hvis du har været paa Udekommendo, den du har været længst i, hvis ikke den Hovedlejr, du har været længst i:

Hvilken? *Fangen*

Fik du Breve hjemmefra? *Nej*

Hvormange? -

Hvor meget fik du af dem? -

Skrev du Breve hjem? *Nej*

Hvormange? -

Hvor mange naede frem? -

Side mit Ophold i Tyskland varde kun 2 Mdr. First Neuen-
 gamme, hvor is var paa Arbejdsloed ved Tuschfalden Syd
 for Haniborn, og hvor is paa den maade en blodbetændelse i
 højre Haand, som is fik opvart paa Revieret og Haanden
 reddet. Samme Dag, is blev indskrevet, endes is til Meppen,
 hvor Forholdene var yderst primitive. Is blev stærkt rjef
 af Dysenteri og Lungeblindebetændelse, som i Forbindelse
 med Sult slog mig helt ned, som is til sidst ikke kunde
 gaa. - Mine gamlede herjerner havde imidlertid
 indviket min Frigivelse, da islet var oplyst om min ille-
 gale Virksomhed, og min Hjernepaust var berammet til
 18 Korte. Imidlertid paaordt som Tyskerne, at de ikke
 kunde finde mig, og first d. 13 Decbr. blev is sendt fra
 Meppen til Neuenamme sammen med en Lige som
 syge Kammerat, Diecklin Ruzil Jensen. Paa Revieret
 blev vi opholdt 4 Dage, medens Røde Kors sendte paa
 os, og first da man mente, at vi ikke kunde leve, slap
 vi afsted til Frisler, hvor vi vist nokom d. 17' og blev
 opholdt i 2 Dage. Den 19' blev is afleveret paa Rasthüs
 Kommunehospital i bevidstløs Tilstand, men det lykkedes
 at bringe mig til Live igen i Løbet af 9 Mdr. Min
 Rejsefalle berismed både paa Hjernecum, for alle men
 mig senere. Det er mit Fuldlyk, at det var Meninger,
 at vi ikke skulde leve her, og min den Omstændighed,
 at vi paa Revieret i Neuenamme kun i Foriddelse af
 lidt Livsmalk fra Røde Kors, som vi kunde fra Laet til
 Velling, reddede mig, da is næppe kunde have opet en
 Dag til uden indgribende Behandling,

M. Mandt